C/2024/3380

31.5.2024

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru

Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o rámci monitorovania pre odolné európske lesy

[COM(2023) 728 final – 2023/0413 (COD)]

Návrh rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení rozhodnutie Rady 89/367/EHS o zriadení Stáleho lesníckeho výboru

[COM(2023) 727 final – 2023/0410 (COD)]

(C/2024/3380)

Spravodajca: **Florian MARIN**

Žiadosť o konzultáciu	Európsky parlament, 26.2.2024 ku COM(2023) 727 aj COM(2023) 728 Rada, 5.12.2023 ku COM(2023) 727 a 22.12.2023 ku COM(2023) 728
Právny základ	článok 43, článok 192 ods. 1 a článok 304 Zmluvy o fungovaní Európskej únie
Príslušná sekcia	sekcia pre poľnohospodárstvo, rozvoj vidieka a životné prostredie
Prijaté v sekcii	26.2.2024
Prijaté v pléne	20.3.2024
Plenárne zasadnutie č.	586
Výsledok hlasovania (za/proti/zdržalo sa)	169/0/6

1. Závery a odporúčania

Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV),

1.1. obozretne víta návrhy Komisie a navrhuje, aby bol rámec monitorovania lesov udržateľný, zohľadňujúci rodové aspekty, bezpečný a chránený, nákladovo efektívny, prevádzkovo použiteľný, včasný, dynamický, inkluzívny a participatívny a umožňoval spoluprácu vedcov a ľudí z praxe spolu s lepším plánovaním. Navrhovaný rámec monitorovania lesov by sa mal považovať za štatistický nástroj, a nie za nástroj dohľadu, keďže obhospodarovanie lesov je zväčša v právomoci členských štátov ([1]). EHSV pripomína, že podľa posúdenia vplyvu vypracovaného Európskou komisiou nie všetky zainteresované strany súhlasia s myšlienkou nariadenia a uprednostňujú jasné usmernenia a kontinuálne systémy monitorovania ([2]). Táto skutočnosť by sa mala primerane zohľadniť v ďalších fázach spolurozhodovacieho procesu. Všetky zozbierané údaje by sa mali používať tak, aby sa rešpektovali práva a záujmy vlastníkov a správcov lesov.

([1]) Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru – Klimatická spravodlivosť (stanovisko z vlastnej iniciatívy) (Ú. v. EÚ C 81, 2.3.2018, s. 22), Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru – Diskusný dokument „Smerom k udržateľnej Európe do roku 2030“ [COM(2019) 22 final] (Ú. v. EÚ C 14, 15.1.2020, s. 95), a Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru – Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o obnove prírody [COM(2022) 304 final – 2022/0195 (COD)] (Ú. v. EÚ C 140, 21.4.2023, s. 46).

([2]) https://environment.ec.europa.eu/publications/proposal-regulation-forest-monitoring-framework_en?prefLang=sk.

1.2. Požaduje, aby sa pred dohodou o spustení iniciatívy ďalej skúmala relevantnosť, technické obmedzenia a právna problematika týkajúca sa navrhovaných premenných vrátane priestorového rozlíšenia a frekvencie podávania správ. V nariadení je potrebná väčšia jasnosť, pokiaľ ide o určenie, používanie a validáciu údajov, čo by sa malo zohľadniť v budúcich sekundárnych právnych predpisoch.

1.3. Domnieva sa, že navrhovaný rámec EÚ na monitorovanie lesov je kľúčovým nástrojom, a odporúča nasledovné:

— systém by mal harmonizovať existujúce systémy monitorovania lesov a zabezpečiť interoperabilitu s údajmi, na ktoré sa už vzťahujú iné právne predpisy (o klíme, ovzduší, biodiverzite) a spoločná poľnohospodárska politika,

— mal by sa vypracovať spoločný harmonizovaný súbor ukazovateľov, ktoré by boli založené na existujúcich právnych predpisoch a monitorovacích systémoch a navrhnuté tak, aby optimalizovali prínos týchto systémov k primeranému posúdeniu vplyvu na biodiverzitu, príspevku k cieľom udržateľného rozvoja a obhospodarovania lesov,

— zozbierané údaje by sa nemali používať na komerčné účely bez toho, aby to prinášalo výhody vlastníkom,

— všetky zozbierané údaje by sa mali používať tak, aby sa rešpektovali práva a záujmy vlastníkov a správcov lesov, a zverejňovať by sa mali iba agregované,

— mala by sa jasne vymedziť lesná jednotka,

— mala by sa zabezpečiť ekvivalentná úroveň podrobnosti, technológie a frekvencie, najmä vtedy, ak sa doplňujúce údaje zbierajú vo všetkých členských štátoch EÚ,

— dodatočné úsilie pri zbere údajov si vyžaduje primerané finančné zdroje pre členské štáty na zabezpečenie harmonizovaného vykonávania.

1.4. víta zvolený prístup k dlhodobým plánom lesného hospodárstva a odporúča nasledovné:

— členské štáty EÚ, ktoré majú prospech z lesov, naliehavo vyzýva, aby mali dlhodobý plán lesného hospodárstva,

— do štruktúry plánov lesného hospodárstva by sa mali zahrnúť sociálne a hospodárske aspekty, pričom by sa mala zohľadniť mnohostranná hodnota lesov a sociálny vplyv lesných spoločenstiev,

— do prípravy a (v závislosti od situácie v členských štátoch aj) do vykonávania týchto plánov by v súlade so zásadou partnerstva mala byť zapojená občianska spoločnosť,

— navrhovanie, vykonávanie a monitorovanie dlhodobých plánov lesného hospodárstva by sa malo financovať z existujúcich aj nových fondov EÚ,

— tieto plány by mali dopĺňať ďalšie stratégie lesného hospodárstva a drevárstva,

— mala by existovať jasná zhoda a synergia s cieľmi udržateľného rozvoja a tieto plány by k nim mali prispievať,

1.5. Navrhuje, aby sa posilnila úloha Stáleho lesníckeho výboru, a to aj pokiaľ ide o budúcu prácu týkajúcu sa monitorovania lesov. S prihliadnutím na významnú spoločenskú úlohu lesov by jeho súčasťou mali byť relevantné subjekty občianskej spoločnosti.

1.6. Navrhuje, aby sa zohľadňovala správna rovnováhu medzi zásadou subsidiarity a rešpektovaním právomocí členských štátov a EÚ, ako aj práv súkromného vlastníctva a vlastníctva údajov, pričom treba rovnakú mieru dôležitosti prikladať hospodárskym, sociálnym a environmentálnym údajom o lesoch.

1.7. Navrhuje, aby občianska spoločnosť bola zapojená do prípravy rámca EÚ na monitorovanie lesov, pričom treba zabezpečiť dostatočnú transparentnosť.

1.8. Požaduje účelové zdroje odbornej prípravy pre správcov a vlastníkov lesov a pre lesných robotníkov na zabezpečenie komplexného a úspešného prístupu k vykonávaniu rámca EÚ na monitorovanie lesov.

2. **Súvislosti**

2.1. Komisia navrhuje vytvoriť rámec monitorovania lesov založený na včasnosti, presnosti, konzistentnosti, transparentnosti, porovnateľnosti, úplnosti a dostupnosti údajov o lesoch a správe príslušného spoločného systému Komisie a členských štátov. Navrhovaný systém monitorovania lesov zahŕňa geograficky explicitný identifikačný systém s veľkým rozlíšením pre všetky lesnícke podniky v EÚ a rámce na zber a zdieľanie údajov o lesoch. Cieľom tohto rámca je vytvoriť vedomostnú základňu o európskych lesoch, čím sa obohatí naše chápanie podmienok týchto ekosystémov.

2.2. Na zber údajov Komisiou a členskými štátmi sa navrhuje dvojúrovňový systém rozdelených údajov, pričom sa stanovujú spoločné definície a konkrétne frekvencie zberu údajov, aby sa zabezpečila ich porovnateľnosť a konzistentnosť. Každý členský štát vymenuje národného spravodajcu zodpovedného za výmenu informácií medzi Komisiou a členským štátom.

2.3. Komisia navrhuje, aby členské štáty dobrovoľne vypracovali integrovaný dlhodobý plán lesného hospodárstva založený na danej štruktúre, pričom za koordináciu jeho vypracovania bude zodpovedný národný spravodajca. Komisia navrhuje rozšíriť zodpovednosti existujúceho Stáleho lesníckeho výboru a premenovať ho na Stálu expertnú skupinu pre lesy a lesné hospodárstvo, pričom sa zohľadnia multidisciplinárne premenné týkajúce sa výmeny údajov o lesoch medzi Komisiou a členskými štátmi a mnohoraké hodnoty lesov.

3. **Všeobecné pripomienky**

3.1. EHSV obozretne víta návrhy Komisie, keďže doteraz nejestvovali harmonizované požiadavky EÚ na podávanie správ o lesoch a návrhmi sa stanovujú spoločné definície a lepšie nástroje na zaznamenávanie údajov o lesoch a meranie pokroku, pokiaľ ide o udržateľnosť lesov. Veľká závislosť od údajov zo satelitného diaľkového snímania však nemusí viesť k očakávanej kvalite, integrite ani politickej relevantnosti údajov. Nariadenie vychádza z existujúcej infraštruktúry pre údaje o lesnom hospodárstve.

3.2. Systémy údajov o lesoch by mali byť udržateľné, nákladovo efektívne, prevádzkovo uskutočniteľné, včasné, bezpečné a chránené, dynamické, zohľadňujúce rodové aspekty, inkluzívne a participatívne, aby sa umožnila úzka spolupráca vedcov a ľudí z praxe spolu s lepším plánovaním. Navrhovaný rámec monitorovania lesov by sa mal považovať za štatistický nástroj, a nie za nástroj dohľadu, keďže obhospodarovanie lesov je zväčša v právomoci členských štátov. Informácie by sa mali uverejňovať dostatočne agregované v takej forme, aby nebolo možné identifikovať údaje jednotlivého vlastníka lesa a nebola ohrozená ochrana údajov vlastníkov lesov. Niektoré z navrhovaných premenných môžu byť z dôvodu veľkého rozlíšenia, frekvencie a komplexnej povahy problematické pre milióny drobných vlastníkov lesov v celej EÚ.

3.3. Návrh priamo prispieva ku konsolidácii dátového hospodárstva a digitálnej suverenity. Digitalizované údaje, spoločné vymedzenia pojmov a spoločný prístup k spracovaniu údajov o lesoch môžu uľahčiť rôzne výskumy, testovanie klimatického stresu a analýzy biodiverzity s zároveň môžu zabezpečiť participatívne obhospodarovanie lesov a takú tvorbu verejných politík a také plánovanie, ktoré budú založené na dôkazoch. Lesy a ich udržateľné obhospodarovanie poskytujú nové podnikateľské príležitosti, pričom jednou z nich je uhlíkové poľnohospodárstvo, a údaje o nich sú potrebné na prilákanie investícií a monitorovanie účinnosti prínosu lesov k zmierňovaniu klimatických zmien. Osobitný prístup je potrebný v súvislosti s prínosmi, ktoré majú členské štáty z ukladania uhlíka v stromoch vysadených vo verejnom záujme súkromnými subjektmi (mimovládnymi organizáciami).

3.4. Uznávajúc potenciálne prínosy konsolidovaného dátového hospodárstva a digitálnej suverenity pri obhospodarovaní lesov je nevyhnutné rešpektovať národnú suverenitu členských štátov pri formovaní ich lesníckych politík. EHSV sa domnieva, že je dôležité vyhnúť sa zbytočnej centralizácii a prílišnej byrokracii a zvážiť jedinečnú ekologickú, sociálnu a ekonomickú situáciu každého členského štátu. Je potrebné primerane zohľadňovať obavy týkajúce sa využívania údajov a vyváženosti nákladov a prínosov nových právnych predpisov, aby sa zabezpečilo, že budú v každom členskom štáte podporovať efektívne obhospodarovanie lesov, a nie mu brániť.

3.5. Na zabezpečenie úspešnosti zberu údajov je dôležité zapojenie a podpora členských štátov a správcov a vlastníkov lesov, či už súkromných alebo verejných. Pri zbere a správe údajov by sa mala zohľadňovať správna rovnováha medzi zásadou subsidiarity a rešpektovaním právomocí členských štátov a EÚ v takých oblastiach, ako je životné prostredie, klíma alebo energetika, keď sa využíva medzinárodný satelitný dohľad. Mali by sa zohľadňovať právne predpisy členských štátov, najmä pokiaľ ide o interoperabilitu s inými aktérmi z rôznych dodávateľských reťazcov a drevárstva. Je tiež potrebné ďalšie posúdenie relevantnosti a rizík pre správcov a vlastníkov lesov.

3.6. Spoľahlivé a prispôsobené údaje sú rozhodujúce pri rozhodovaní, udržateľnejšom obhospodarovaní lesov a príspevku k prevencii rizík. Rovnaká úroveň podrobnosti, technológií a frekvencie by sa mala zohľadňovať aj vtedy, keď členské štáty používajú vlastné systémy a dobrovoľne zbierajú ďalšie doplňujúce údaje.

3.7. Stále častejšie využívanie umelej inteligencie a internetu vecí je dôležité pre transparentné dodávateľské reťazce lesného hospodárstva bez vytvárania akejkoľvek závislosti od poskytovateľov umelej inteligencie. Trvalým záujmom by malo byť zlepšovanie prístupu k novým technológiám. Integrita a dôveryhodnosť údajov by mali predstavovať prierezové obavy. V nariadení je potrebná väčšia jasnosť, pokiaľ ide o validáciu údajov, čo by sa malo zohľadniť v budúcich sekundárnych právnych predpisoch.

3.8. Konsolidovaná synergia so súdnym systémom je dôležitá, pokiaľ ide o využívanie údajov, ktoré zhromažďuje ktorýkoľvek zainteresovaný subjekt. Zozbierané údaje by sa mali používať v rôznych systémoch náležitej starostlivosti, čo má byť trvalou možnosťou. Mala by sa zohľadniť možnosť dlhodobého sťahovania údajov v rôznych bežných formátoch na ich použitie pri rôznych iných analýzach. Zásadný význam má zabezpečenie transparentnosti a dohľadu nad využívaním zozbieraných údajov. Všetky zozbierané údaje by sa mali používať tak, aby sa rešpektovali práva a záujmy vlastníkov alebo správcov lesov. Údaje by sa mali používať len na konkrétne a presne vymedzené spoločne dohodnuté účely a s veľkým dôrazom na bezpečnosť údajov a súkromie. Okrem toho by sa mala zvážiť dostupnosť ľahko použiteľných nástrojov na prístup k údajom a ich analýzu, aby sa zlepšilo postavenie vlastníkov a správcov lesov a postavenie krajín pri účinnom spravovaní ich údajov o lesoch.

3.9. EHSV navrhuje vyhnúť sa duplicite údajov, keďže niektoré údaje o lesoch sa zbierajú aj v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky takmer vo všetkých členských štátoch a v niektorých prípadoch existujú národné inventáre lesov, ktoré je možné využívať. Údaje o lesoch by sa mali doplniť údajmi, na ktoré sa vzťahujú iné právne predpisy o klíme, vodách, ovzduší a biodiverzite, ako aj spoločná poľnohospodárska politika, a mali by byť úplne v súlade s metodikami FAO. Malo by sa jasne rozlišovať medzi lesmi určenými na ťažbu a inými druhmi lesov. V prípade potreby by sa mal automaticky poskytovať a monitorovať spoločný súbor všeobecných ukazovateľov, pokiaľ ide o obhospodarovanie lesov na zemepisne agregovaných úrovniach. Mali by sa zohľadňovať ukazovatele potenciálneho vplyvu riadiacich postupov alebo iných faktorov, napr. zmeny klímy, na biodiverzitu a ich prínos k plneniu cieľov udržateľného rozvoja, ako aj ukazovatele na posudzovanie účinnosti politických zásahov.

3.10. Mali by sa zabezpečiť účelové fondy alebo možnosť využívať existujúce fondy na vypracovávanie a vykonávanie dlhodobých plánov lesného hospodárstva alebo aktualizáciu existujúcich plánov. Členské štáty musia výslovne zabezpečiť, aby občianska spoločnosť zohrávala úlohu pri navrhovaní, vykonávaní a monitorovaní plánov. Vzhľadom na to, že v nariadení sa navrhujú nové oznamovacie povinnosti, EHSV navrhuje sprístupniť osobitné dotácie na zhromažďovanie, generovanie, správu a monitorovanie údajov až do určitého množstva údajov.

3.11. Musí sa zaručiť dobrovoľná interoperabilita s inými národnými registrami údajov o lesoch a komerčnými údajmi, keďže pokiaľ ide o klimatické zmeny, sú potrebné dlhodobé údaje spolu s údajmi o drevospracujúcom priemysle a dodávateľských reťazcoch. EHSV navrhuje, aby bola v EÚ povinná úplná vysledovateľnosť údajov o dreve bez ohľadu na to, ako sa drevo používa.

3.12. EHSV zastáva názor, že vzhľadom na obrovský význam údajov o lesoch pre klimatickú transformáciu a biodiverzitu sú potrebné jasné sankcie uplatniteľné voči členským štátom. Mali by sa zohľadniť obmedzenia využívania finančných prostriedkov EÚ, ak sú údaje o lesoch neúplné alebo nepresné. V celom rámci monitorovania lesov by sa mali využívať udržateľné nástroje, postupy a ekologicky získavaná energia.

3.13. EHSV navrhuje, aby sa lepšie objasnila úloha Komisie pri koordinácii zberu údajov o lesoch a spolupráca medzi členskými štátmi by mala byť možná vtedy, keď sa určité lesy rozprestierajú vo viacerých členských štátoch alebo presahujú do krajín mimo EÚ. Úspech tohto nariadenia závisí od spolupráce rôznych kontaktných miest a zapojenia členských štátov a miestnych zainteresovaných subjektov.

3.14. Údaje o lesoch by sa mali zbierať spolu s údajmi o súvisiacich oblastiach, ako je rozvoj vidieka, obehové hospodárstvo, veda alebo digitalizácia. Zohľadniť by sa mali aj viacnásobné hodnoty lesníckych ukazovateľov, ako je príspevok k miestnemu a národnému hospodárstvu. Sociálne údaje, ktoré už členské štáty zbierajú, by mali byť prepojené s údajmi o lesoch, a to vzhľadom na sociálny vplyv lesov najmä na lesné komunity, pričom osobitná pozornosť by sa mala venovať mládeži a rodovej rovnosti. Malo by sa neustále hodnotiť zabezpečovanie dynamickej povahy systému zberu údajov o lesoch pridávaním nových súborov údajov.

3.15. Rovnaký význam by sa mal pripisovať hospodárskym, sociálnym a environmentálnym údajom o lesoch. Vzhľadom na rozmanitosť vlastníctva lesov v EÚ by sa mali zohľadňovať všetky druhy vlastníctva. Zozbierané údaje by mali pomáhať konsolidovať správu lesov, byť vecou neustáleho záujmu a demokratizovať poskytovanie údajov o komplexnom dodávateľskom reťazci.

3.16. Súkromní aj verejní vlastníci lesov by mali mať prospech zo spoločného využívania svojich údajov. Zozbierané údaje by sa mali používať na poskytovanie špecializovaných poradenských služieb vlastníkom lesov a nemali by sa využívať na komerčné účely bez toho, aby to prinášalo výhody vlastníkom. Verejný záujem by mal zostať prierezovou premennou bez ohľadu na to, kto vlastní les, pričom je potrebné uznávať súkromné vlastníctvo.

3.17. EHSV navrhuje, aby sa zriadilo špecializované asistenčné pracovisko na poskytovanie pomoci alebo aby sa poskytovali osobitné podporné materiály. Súhlas poskytovateľov údajov by sa mal získavať vtedy, keď má dôjsť k výmene ich údajov bez ohľadu na to, komu sú určené, a poskytovatelia údajov by mali vedieť, či sa ich údaje použijú na iné účely. Pri uverejňovaní údajov by sa mali starostlivo dodržiavať ustanovenia všeobecného nariadenia o ochrane údajov, najmä pokiaľ ide o súkromné údaje a využívanie vzdialených zdrojov údajov.

3.18. EHSV tiež navrhuje, aby sa úloha lesov posudzovala medzinárodne, a vyzýva EÚ, aby aktívne presadzovala rovnaký prístup k údajom o lesoch v krajinách mimo EÚ a v tejto súvislosti uzavrela medzinárodné dohody, najmä pokiaľ ide o uvádzanie výrobkov z dreva na trh EÚ, ktoré budú v súlade s postupmi náležitej starostlivosti a platným nariadením týkajúcim sa odlesňovania. Možnosť spolupracovať s tretími stranami, ako sú softvérové alebo dátové spoločnosti, by mala byť povolená vtedy, keď sa tak rozhodnú členské štáty.

4. **Konkrétne pripomienky**

4.1. EHSV požaduje, aby sa objasnilo, aké bude určenie a použitie zhromaždených údajov, ktorá inštitúcia k nim bude mať prístup a aké budú poskytované výhody;

4.2. EHSV navrhuje preskúmať, či by sa údaje o biodiverzite uvedené v nariadení mali vzťahovať aj na iné relevantné premenné, nielen na vtáky, pričom by sa zohľadňovala zložitosť lesného ekosystému a rozšírenie druhov. Je to dôležité vzhľadom na potrebu chápať celý ekosystém lesov a v tejto súvislosti by sa mali vypracovať osobitné právne predpisy zohľadňujúce súvislosti medzi údajmi o biodiverzite a potrebnými prevádzkovými kapacitami.

4.3. EHSV požaduje, aby členské štáty EÚ, ktoré majú prospech z lesov, mali dlhodobý plán lesného hospodárstva, pričom treba rešpektovať ich existujúce dlhodobé plány lesného hospodárstva, a aby sa v tejto súvislosti zmenil článok 13. Mala by sa zohľadniť vzájomná doplnkovosť rôznych plánov lesného hospodárstva rôznych členských štátov a iných lesníckych alebo drevárskych stratégií, keďže v súčasnosti v EÚ chýba spoločný dátový priestor pre drevospracujúci priemysel.

4.4. EHSV je znepokojený skutočnosťou, že sekundárne právne predpisy by mohli ohrozovať účinné vykonávanie nariadenia a že nariadenie neobsahuje žiadne konkrétne IT nástroje. Členským štátom by sa mal poskytnúť dostatočný čas a usmernenia na zavedenie rámca monitorovania lesov, keďže lehota 30 mesiacov od nadobudnutia účinnosti nariadenia je ambiciózna.

4.5. EHSV navrhuje zmeniť a doplniť článok 11 tak, že sa bude klásť dôraz na záujmy miestnych zainteresovaných subjektov, pričom občianska spoločnosť bude zohrávať úlohu pri koordinácii a spolupráci, aby sa zlepšila užitočnosť rámca monitorovania lesov, keďže na doplnenie otvoreného prístupu k informáciám je potrebná primeraná analýza v závislosti od kontextu.

4.6. EHSV navrhuje, aby lesy uvedené v prílohe 2 písm. a), ktoré nie sú k dispozícii na zásobovanie drevom, zahŕňali aj pralesy vzhľadom na ich prínos k ochrane biodiverzity. Aj stromy nachádzajúce sa mimo lesov by sa mali zahrnúť do systému zberu údajov.

4.7. EHSV navrhuje, aby sa pri zverejňovaní údajov o lesoch uvedených v článku 7 starostlivo zohľadnil záujem súkromných vlastníkov lesov, keďže tento záujem by mohol byť ovplyvnený. Mala by sa jasne vymedziť lesná jednotka a vždy by sa mal rešpektovať súkromný majetok. Mal by sa viac objasniť vzťah súkromných lesov s národnými kontaktnými miestami, ako aj využívanie súkromných údajov vo verejnom záujme, keďže vlastníctvo údajov je súkromné.

4.8. Štruktúra dlhodobých plánov lesného hospodárstva uvedených v prílohe IV by mala zahŕňať aj sociálne aspekty lesov a špecifikovať, ako priamo prispievajú k cieľom udržateľného rozvoja súvisiacim s lesmi. Plány by mali zahŕňať zásadu partnerstva a pri navrhovaní, vykonávaní a monitorovaní plánov je potrebná osobitná kapitola o spolupráci s občianskou spoločnosťou.

4.9. EHSV žiada, aby sa viac investovalo do budovania kapacít na zber, výmenu, využívanie a správu údajov o lesoch a aby sa v tejto súvislosti a najmä pre národných spravodajcov vyčlenili dostatočné zdroje využitím SPP alebo rôznych iných fondov a nástrojov. Správcovia lesov, vlastníci a lesnícki pracovníci by mali mať k dispozícii účelové zdroje odbornej prípravy. Vzhľadom na multifunkčnosť lesov by členské štáty mali priebežne zohľadňovať údaje o pracovníkoch lesných závodov a ich pracovných podmienkach.

4.10. Neustále sa treba venovať kybernetickej bezpečnosti a organizovať kampane na ochranu údajov. Mala by sa zohľadniť digitálna integrácia a gramotnosť spolu s uľahčením prístupu k údajom, hardvérovým a softvérovým technológiám.

4.11. Neustále treba venovať pozornosť zmenšovaniu administratívneho zaťaženia a zabraňovaniu nadmernej byrokracii, ako je viacnásobný zber údajov a viacnásobné vykazovanie ([3]). Mali by sa poskytnúť dostatočné zdroje, pretože podľa prílohy 1 sa niektoré údaje musia zbierať aspoň raz týždenne (údaje o požiaroch) alebo aspoň raz za dva týždne (údaje o strate olistenia). Je ťažké zabezpečiť platnosť údajov zozbieraných diaľkovým zariadením, keďže sú potrebné kontroly na mieste (*in situ*) a zdroje. Rovnaká rýchlosť by sa mala zabezpečiť pri zbere aj spracúvaní údajov, najmä pokiaľ ide o údaje zozbierané *in situ*.

4.12. EHSV obozretne víta návrh Komisie zriadiť Stálu expertnú skupinu pre lesy a lesné hospodárstvo a navrhuje, aby sa posilnila úloha Stáleho lesníckeho výboru, a to aj pokiaľ ide o budúcu prácu týkajúcu sa monitorovania lesov. S prihliadnutím na významnú spoločenskú úlohu lesov by jeho súčasťou mali byť relevantné subjekty občianskej spoločnosti.

([3]) Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru – Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Nová stratégia lesného hospodárstva EÚ do roku 2030 [COM(2021) 572 final] (Ú. v. EÚ C 152, 6.4.2022, s. 169).

4.13. EHSV navrhuje, aby sa vo výnimočných prípadoch, ako sú krízy spôsobené konkrétnymi prírodnými pohromami, zabezpečila reakcia a vyčlenili sa osobitné zdroje na okamžitý zber údajov na mieste a aby sa na identifikáciu vplyvu na lesy v reálnom čase použili diaľkovo použiteľné nástroje.

4.14. Po riadnom zhodnotení by sa do systému zberu údajov mal začleniť krajinne špecifický prístup, v ktorom sa zohľadní fragmentácia a rozsiahlejšia integrita ekosystému. EHSV navrhuje vytvoriť novú verejnú a spoločnú celoeurópsku platformu na podporu monitorovania lesov a výmenu informácií, poznatkov a najlepších postupov, do činnosti ktorej bude spolu s občianskou spoločnosťou zapojený. Mala by sa zabezpečiť jasná synergia s jednotnými európskymi miestami prístupu pre súkromné lesy, európskym mechanizmom civilnej ochrany a európskym cloudom pre otvorenú vedu s cieľom uľahčiť lesnícky výskum.

V Bruseli 20. marca 2024

Predseda
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Oliver RÖPKE